

Minister Zdrowia

ZPŚ.050.26.2026.JP
Warszawa, 07 lipca 2026

Pan Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 17729 Pana Marcina Józefaciuka, Posła na Sejm RP, w sprawie medycznej organizacji szczepień przeciwko HPV w szkołach oraz skuteczności programu szczepień, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych informacji.

Ad. pytań 1 i 2, 35 i 36, 43 i 44.

Ogólny procent zaszczepienia przeciw HPV wynosi **16,91%**, przy czym liczba zaszczepionych w roczniku 2011, który ukończył 14 lat wynosi **150 909**, co stanowi **34,99%**.

Źródło: Raport o szczepieniach przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV) dostępny pod linkiem: <https://ezdrowie.gov.pl/portal/home/badania-i-dane/raport-o-szczepieniach-przeciwko-wirusowi-brodawczaka-ludzkiego-hpv>

Zgodnie z założeniami Narodowej Strategii Onkologicznej planowane jest osiągnięcie poziomu zaszczepienia wynoszącego 60%.

Ministerstwo Zdrowia prowadzi działania edukacyjne i promocyjne na rzecz szczepień, których celem jest popularyzacja szczepień ochronnych oraz podnoszenie świadomości zdrowotnej społeczeństwa.

Ponadto informuję, że obecnie procedowane są zmiany legislacyjne dotyczące rozporządzenia w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych (MZ 1820). Ich celem jest m.in. poszerzenie katalogu chorób zakaźnych, przeciw którym przeprowadza się obowiązkowe szczepienia ochronne, o zakażenia ludzkim wirusem brodawczaka (HPV). Obecnie trwają prace nad opracowaniem projektu uwzględniającego uwagi zgłoszone w toku konsultacji zewnętrznych.

Ad. pytań 3 i 4, 5 i 6.

Z informacji Głównego Inspektora Sanitarnego (GIS) o działaniach zrealizowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną w związku z realizacją Programu szczepień zalecanych przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV) za rok szkolny 2024/2025 wynika, że udział w programie szczepień przeciw HPV zadeklarowały:

- 5 207 szkół,
- 125 784 rodziców uczniów w wieku 9 – 14 lat.

W okresie od września 2024 r. do września 2025 r. w szkołach zaszczepiono łącznie 129 563 dzieci.

Pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej aktywnie zachęcali dyrektorów szkół do udziału w Programie, dystrybuowali materiały edukacyjne m.in. podczas imprez lokalnych, jak również promowali szczepienia poprzez media społecznościowe.

W konsekwencji w roku szkolnym 2024/2025 blisko 40% szkół zadeklarowało udział w programie.

Z informacji GIS wynika także, że informacje podsumowujące realizację programu w obecnym roku szkolnym zostaną udostępnione na początku sierpnia 2026 r. po zebraniu i analizie pełnych danych dotyczących realizacji programu w I i II semestrze roku szkolnego 2025/2026.

Ad. pytania 7 i 8.

Ministerstwo Zdrowia nie posiada danych w zakresie odmów albo rezygnacji z organizowania szczepień w szkołach.

Ad. pytania 9 i 10.

Zasady finansowania szczepień ochronnych zależą od tego, do jakiej kategorii należy szczepienie, czyli czy jest ono obowiązkowe, czy jedynie zalecane. W myśl bowiem art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, koszty przeprowadzenia obowiązkowych szczepień ochronnych i lekarskich badań kwalifikacyjnych oraz konsultacji specjalistycznych osób ubezpieczonych są finansowane na zasadach określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Koszt szczepionek przeciw HPV pokrywany jest bezpośrednio z budżetu Ministra Zdrowia. Minister Zdrowia zapewnił bezpłatny dostęp do szczepionek przeciw HPV, w ramach szczepień zalecanych, dla osób po ukończeniu 9. roku życia do ukończenia 18. roku życia, w schemacie dwudawkowym. Szczepionki są dostarczane do poradni POZ za pośrednictwem stacji sanitarno-epidemiologicznych. Kwalifikacja do szczepienia oraz jego wykonanie są finansowane przez NFZ w ramach stawki kapitałowej albo dedykowanych umów z placówką POZ.

Zarządzenie Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 23 sierpnia 2024 r. stanowi podstawę zniesienia konieczności rejestracji przez Centralną e-Rejestrację oraz wprowadzenia dedykowanego produktu rozliczeniowego dotyczącego akcji szczepień w szkołach.

Ad. pytania 11 i 12.

Obowiązkowe szczepienia ochronne u dzieci i młodzieży realizują świadczeniodawcy podstawowej opieki zdrowotnej (POZ) w ramach umów zawartych z Narodowym Funduszem Zdrowia. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, świadczenia gwarantowane lekarza POZ obejmują m.in. szczepienia ochronne realizowane zgodnie z zasadami określonymi w przepisach o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. Co do zasady szczepienia ochronne dzieci i młodzieży odbywają się w przychodniach POZ, w których rodzice lub opiekunowie dziecka złożyli deklarację wyboru lekarza POZ. Szczepienia ochronne wykonywane są zgodnie ze schematem ustalonym indywidualnie przez lekarza, który przeprowadza badanie kwalifikacyjne w celu wykluczenia przeciwwskazań do wykonania szczepienia. W przychodni POZ przechowywane są

szczepionki do szczepień obowiązkowych oraz dokumentacja szczepień, na podstawie której prowadzona jest sprawozdawczość w tym zakresie.

Wobec istniejącego już systemu realizacji szczepień ochronnych u dzieci i młodzieży na poziomie POZ, nie są planowane alternatywne formy organizacji szczepień w innych jednostkach i nie będą tworzone doraźne zespoły szczepień ochronnych dla tej populacji.

Za realizację programu szczepień przeciw HPV w szkołach odpowiada wyłącznie POZ, natomiast rolą dyrektora i pracowników szkoły są działania organizacyjne, informacyjne oraz logistyczne. Szkoła nie ponosi żadnej odpowiedzialności medycznej za kwalifikację, wykonanie szczepienia ani za ewentualne odczyny poszczepienne. Zadania wynikające z funkcji organizatora przestrzeni szkolnej i koordynatora akcji na terenie placówki, to:

- wskazanie koordynatora szkolnego - osoby odpowiedzialnej za kontakt z przychodnią POZ i powiatową stacją sanitarno-epidemiologiczną;
- przygotowanie miejsca oczekiwania, kwalifikacji lekarskiej, szczepień oraz obserwacji po szczepieniu;
- przyjmowanie od rodziców podpisanych deklaracji oraz zgód i przekazanie ich personelowi medycznemu;
- nadzór nauczycieli nad dziećmi przemieszczającymi się między klasą a punktem szczepień.

Ministerstwo Edukacji Narodowej (MEN) i Ministerstwo Zdrowia (MZ) przygotowały szereg materiałów informacyjnych o szczepieniach przeciw HPV. W informacjach dla rodziców opisano praktyczne wskazówki dotyczące sposobu zgłoszenia dziecka na szczepienie, przebiegu szczepienia w szkole oraz przygotowania dziecka do szczepienia. Przewodnik dla rodziców i lekarzy zawiera wskazówki dotyczące rozmowy z nastolatkami o szczepieniu.

Dyrektorzy szkół otrzymali informatory dotyczące organizacji szczepień na terenie szkoły oraz zasad współpracy z przychodnią POZ. MEN i MZ przygotowały również dla nauczycieli scenariusze lekcji o szczepieniach przeciw HPV.

Ad. pytania 13 i 14, 15 i 16.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi przed każdym szczepieniem przeprowadzane jest badanie kwalifikacyjne w celu wykluczenia przeciwwskazań do wykonania szczepienia ochronnego. Badanie kwalifikacyjne u dzieci i młodzieży w przypadku szczepień obowiązkowych i zalecanych przeprowadza:

- lekarz,
- felczer,

który odbył w ramach doskonalenia zawodowego kurs lub szkolenie w zakresie szczepień ochronnych i uzyskał dokument potwierdzający ukończenie tego kursu lub szkolenia, lub w przypadku którego ramowy program jego kształcenia podyplomowego obejmował problematykę szczepień ochronnych na podstawie przepisów o zawodach lekarza i lekarza dentysty;

- pielęgniarki i położne mogą kwalifikować do szczepień zalecanych i szczepień przeciw COVID-19 dzieci powyżej 9. roku życia.

Zgodnie z ustawą o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta oraz ustawą o zawodach lekarza i lekarza dentysty o prawie do decydowania o zabiegu medycznym decyduje wiek pacjenta:

- w przypadku osoby, która nie ukończyła 16. roku życia, wyłączną zgodę na badanie kwalifikacyjne oraz szczepienie wyraża przedstawiciel ustawowy, tj. rodzic albo opiekun prawny;
- w przypadku młodzieży między 16. a 18. rokiem życia obowiązuje tzw. zgoda równoległa, co oznacza, że zgodę musi wyrazić zarówno rodzic, jak i małoletni pacjent. Jeżeli nastolatek nie wyrazi zgody, lekarz nie może wykonać szczepienia, nawet jeżeli rodzic podpisał wymagane dokumenty;
- pacjent pełnoletni, tj. osoba od 18. roku życia, decyduje w pełni samodzielnie i podpisuje dokumenty we własnym imieniu.

Rodzic albo opiekun prawny może, ale nie musi, stawić się osobiście w szkole na czas kwalifikacji i podania szczepionki.

Warunkiem przeprowadzenia procedury pod nieobecność rodzica jest wcześniejsze dostarczenie do szkoły prawidłowo wypełnionej i odręcznie podpisanej zgody (formularza oświadczenia) oraz kwestionariusza wywiadu medycznego.

Podpisując oficjalną „Deklarację przedstawiciela ustawowego dziecka dotyczącą szczepienia w szkole”, rodzic jednoznacznie wyraża zgodę na to, by procedurę medyczną wykonano bez jego fizycznego udziału.

Ad. pytania 17 i 18.

W polskim systemie prawnym, poza szczególnymi rozwiązaniami przewidzianymi dla wybranych programów szczepień, nie funkcjonuje jeden oficjalny wzór kwestionariusza ani formularza zgody na rutynowe szczepienia dzieci.

W przypadku powszechnego programu szczepień przeciw HPV, w szczególności realizowanego w szkołach, MZ i GIS przygotowały ujednolicone wzory deklaracji oraz zgód dla rodziców, aby ułatwić organizację szczepień w placówkach oświatowych. Dokumenty te są stosowane podczas realizacji szczepień na terenie placówek oświatowych.

Placówka medyczna odpowiada za wdrożenie i bieżące stosowanie dokumentacji zgodnej z aktualnym stanem prawnym.

Lekarz kwalifikujący do szczepienia odpowiada za rzetelne przekazanie informacji rodzicom. Ma on prawny obowiązek omówić z rodzicem wskazania, przeciwwskazania oraz możliwe działania niepożądane po szczepieniu.

Ad. pytań 19 - 30.

Podstawy prawne określające wymogi dla punktów szczepień oraz ich wyposażenia zależą bezpośrednio od rodzaju placówki, w której świadczone są usługi medyczne. Najbardziej rygorystyczne przepisy dotyczą podmiotów działalności leczniczej (przychodni, gabinetów), natomiast odrębne, dedykowane nowelizacje regulują funkcjonowanie aptek jako punktów szczepień. W Polsce te obowiązki określają w szczególności:

- ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej,
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą,
- ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi,
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 września 2023 r. w sprawie szczepień ochronnych.

Ad. pytania 31 i 32.

Jak wynika z dostępnych danych¹⁾, w roku szkolnym 2024/2025, profilaktyczną opieką zdrowotną objętych było 87,3% uczniów i 81,2% szkół. W ok. 74% z nich jest gabinet profilaktyki zdrowotnej, a blisko 15% przystosowano inne pomieszczenie w szkole. Liczba uczniów przypadających na 1 etat pielęgniarki lub higienistki szkolnej wynosiła 813 osób. W Ministerstwie Zdrowia trwają prace nad projektem ustawy o zmianie ustawy o opiece zdrowotnej nad uczniami oraz niektórych innych ustaw, którego celem jest m.in. rozszerzenie uprawnień umożliwiających pracę w charakterze pielęgniarki szkolnej. Jednocześnie, ze względu na brak informacji, na czym miałyby polegać poprawa wyposażenia gabinetu profilaktyki zdrowotnej, nie jest możliwe odniesienie się do tej kwestii.

Ad. pytania 33 i 34.

Z uwagi na zmieniające się potrzeby zdrowotne społeczeństwa oraz związaną z tym dostępność do świadczeń zdrowotnych realizowanych przez pielęgniarki, w Ministerstwie Zdrowia podejmowane są działania mające na celu zwiększenie liczby aktywnych zawodowo pielęgniarek w systemie opieki zdrowotnej oraz zachęcenie do podejmowania kształcenia przygotowującego do wykonywania tego zawodu.

Wprowadzane są rozwiązania systemowe, które mają na celu rozwój kompetencji i uprawnień zawodowych pielęgniarek, niezbędnych do realizacji świadczeń zdrowotnych zabezpieczających bieżące potrzeby zdrowotne społeczeństwa, a jednocześnie przyczyniających się do większej samodzielności zawodowej.

Ministerstwo Zdrowia wspiera także rozwój kompetencji zawodowych pielęgniarek poprzez coroczne dofinansowanie szkoleń specjalizacyjnych.

W celu wzmocnienia roli pielęgniarek w systemie opieki zdrowotnej wprowadzone zostały zmiany do standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu pielęgniarki, mające na celu upracticznienie kształcenia tak, aby było dostosowane do aktualnych potrzeb rynku pracy – standardy obowiązują od roku akademickiego 2025/2026.

Ponadto zgodnie z art. 5a ust. 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz.U. z 2026 r. poz. 15 z późn. zm.), zatrudnienie w środowisku nauczania i wychowania może podjąć także położna po ukończeniu kursu uzupełniającego w zakresie pielęgniarstwa dla położnych.

Ad. pytań 35 i 36.

Szczepienia ochronne pozostają najskuteczniejszym narzędziem w walce z chorobami zakaźnymi i ich powikłaniami. Zdrowe społeczeństwo to społeczność świadome, które korzysta z osiągnięć medycyny i nowoczesnych rozwiązań systemowych.

Zwalczanie zakażeń i chorób zakaźnych poprzez szczepienia ochronne jest możliwe dzięki racjonalnym działaniom w obszarze zdrowia publicznego podejmowanym przez organy i instytucje państwa na każdym szczeblu w zakresie posiadanych przez nie kompetencji.

Działania te polegają m.in.:

- właściwej regulacji prawnej szczepień ochronnych, w tym szczepień obowiązkowych;
- zapewnieniu bezpieczeństwa szczepień ochronnych;
- działalności oświatowo-zdrowotnej i promocji szczepień ochronnych, służących zwiększeniu świadomości społeczeństwa;
- egzekwowaniu obowiązku poddawania się szczepieniom w odniesieniu do szczepień ochronnych, które są szczepieniami obowiązkowymi.

---

¹⁾ Informacja o realizacji opieki zdrowotnej nad uczniami w roku szkolnym 2024/2025

Dlatego Ministerstwo Zdrowia prowadzi działania edukacyjne i promocyjne na rzecz szczepień. Realizuje działania mające na celu promocję szczepień ochronnych jako jedno z zadań Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021–2025 – cel operacyjny 4: Zdrowie środowiskowe i choroby zakaźne, zadanie 5: Promocja szczepień – działania promocyjne i popularyzacyjne dotyczące szczepień ochronnych, za pośrednictwem serwisu internetowego Szczepienia.info (<https://szczepienia.pzh.gov.pl/>).

Na portalu przekazywane są wiarygodne, oparte na faktach naukowych informacje dotyczące szczepień ochronnych. Informacje prezentowane na portalu są adresowane do odbiorcy ogólnego i profesjonalistów medycznych.

Równocześnie Minister Zdrowia popiera wszelkie działania, w tym informacyjno-edukacyjne na rzecz utrzymania poziomu zaszczepienia oraz popiera wykorzystywanie interdyscyplinarnej wiedzy eksperckiej (w tym ekspertów ds. zdrowia publicznego, specjalistów ds. komunikacji, mediów społecznościowych i ekspertów behawioralnych) w celu zwiększenia wysiłków na rzecz przeciwdziałania szerzeniu dezinformacji oraz stosowania silnego, opartego na dowodach, strategicznego podejścia do komunikacji. Biorąc pod uwagę fakt, że celem podejmowanych działań informacyjno-edukacyjnych jest zwiększenie świadomości dotyczącej znaczenia szczepień dla zdrowia publicznego, z pewnością działania propagujące wiedzę o roli szczepień w zapobieganiu chorobom zakaźnym są i będą prowadzone nieustannie.

Ad. pytań 37 i 38, 39 i 40.

W prowadzonych działaniach informacyjno-edukacyjnych podkreślane jest znaczenie szczepień zarówno dla chłopców, jak i dziewczynek. Należy zgodzić się, że w komunikacji dotyczącej HPV warto wyraźnie wskazywać znaczenie szczepień dla zdrowia chłopców i mężczyzn. W komunikacji należy podkreślać, że zakażenie HPV nie dotyczy wyłącznie kobiet, a szczepienia są ważnym elementem ochrony zdrowia zarówno dziewcząt, jak i chłopców.

Jednocześnie należy wskazać, że już obecnie prowadzona jest zrównoważona komunikacja dotycząca szczepień przeciw HPV. W przekazach nie eksponuje się nadmiernie działań kierowanych wyłącznie do dziewczynek. Obecnie główną grupą docelową komunikacji są rodzice dzieci – zarówno chłopców, jak i dziewczynek.

W ostatnim czasie zagadnienie to zostało omówione w audycji edukacyjnej w programie Dzień Dobry TVN, której zapis jest dostępny na stronie programu pod linkiem:

<https://dziendobry.tvn.pl/planuje-dlugie-zycie/wirus-hpv-jest-przyczyna-wielu-groznych-chorob-jak-sie-chronic-st9076190>

W materiałach przeznaczonych do druku również wskazuje się, że szczepienie jest zalecane dla ogółu populacji objętej programem, bez akcentowania konkretnej płci. W związku z tym nie ma podstaw do przeprowadzenia dodatkowego audytu materiałów.

W załączeniu projekt plakatu oraz ulotki.

Ad. pytań 41 i 42.

Ministerstwo Zdrowia nie prowadzi statystyk dotyczących skuteczności powiadomień wysyłanych do rodziców za pośrednictwem Internetowego Konta Pacjenta ani statystyk porównujących sposoby powiadamiania rodziców o szczepieniu.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Katarzyna Kęcka
Podsekretarz Stanu

/dokument podpisany elektronicznie/